

Til lovforslag nr. L 31. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 11. april 1991

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af konkursloven

(Konkursprivilegium for A-skat og merværdiafgift. Told- og skattemyndighedernes overtagelse af bobehandlingen ved konkurs af visse virksomheder)
[af Jens Thoft (SF) m.fl.]

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Disse spørgsmål og ministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen. Der er af udvalget stillet et ændringsforslag.

Herefter indstiller et *flertal* (Det Konservative Folkeparti, Venstres, Fremskridtspartiets, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Flertallet kan dog stemme for det af udvalget stillede ændringsforslag.

Et flertal inden for flertallet (Det Konservative Folkeparti og Venstres medlemmer af udvalget) finder, at forslaget om at give det offentlige krav på A-skat og moms fortrin frem for andre krav, herunder krav fra lønmodtagere og dermed også Lønmodtagernes Garantifond, er i strid med det hovedprincip om, at konkursen skal føre til en ligelig fordeling af skyldnerens aktiver mellem alle kreditorerne, og som ellers har været fulgt ved en række reformer på konkursrettens område inden for de sidste godt 20 år.

Flertallet finder, at man snarere bør gå den modsatte vej og afskaffe også de sidste tilbageværende privilegier i konkursloven.

Den del af forslaget, hvorefter Told- og Skattestyrelsen skal kunne udpeges som kurator i visse konkursboer, strider som fremhævet i ju-

stitsministerens svar på udvalgets spørgsmål mod afgørende hensyn til retssikkerheden. Kurator skal forstå den praktiske gennemførelse af konkursen og upartisk varetage samtlige kreditors interesser, og der bør derfor ikke opstilles en hovedregel om, at en enkelt kreditor efter egen begæring skal kunne udpeges som kurator endda uden sikkerhedsstillelse.

Flertallet finder det værdifuldt, at der skabes debat om den måde, de mange konkursboer behandles på og ser frem til at drøfte disse spørgsmål på grundlag af konkurslovudvalgets kommende betænkning om effektivisering og modernisering af konkurssystemet.

Et mindretal inden for flertallet (Kristeligt Folkeparti medlem af udvalget) er enig i, at inddrivelser af restancer til det offentlige skal effektiviseres.

Ifølge aftalen om finansloven for 1991 mellem regeringen, Centrum-Demokraterne, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti forventes en effektivisering af restanceinddrivelse at give en budgetforbedring på 400 mio. kr. i 1991. Forslag herom skal fremsættes på baggrund af et udvalgsarbejde. Justitsministeren har i et svar til udvalget oplyst, at et udvalg under Finansministeriet for nylig har afgivet en beretning med forslag til, hvordan man generelt kan forbedre inddrivelsen af restancer til det offentlige. Aftaleparterne forhandler for tiden disse forslag. Kristeligt Folkeparti kan der-

for ikke medvirke til at gennemføre en lovgivning, der kun løser en del af problemet.

Et *mindretal* (Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for mindretallet (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) finder, at udvalgsarbejdet har vist:

1) Da konkursprivilegiet blev ophævet 10. januar 1969, var A-skatterestancerne 0 kr., i dag er de 1½ mia. kr., og det er efter at man endda for nylig har »ryddet op« og afskrevet næsten ½ mia. kr. Ministeren tager i sin besvarelse af udvalgets spørgsmål udgangspunkt i 1974 og konkluderer på denne baggrund, at der i pristalsregulerede kroner er tale om et mindre fald. Hertil kommer, at 1974 endda ikke er et tilfældigt valgt år, men netop det år, hvor dansk erhvervsliv var i dyb krise efter indlemmelsen i EF og efter den første oliekrise. Dengang havde Danmark europæisk arbejdsløshedsrekord.

2) Momsrestancerne i 1969 er ikke oplyst. De var, efter hvad mindretallet erfarer, helt ubetydelige og var jo også så små, at ministeriet ikke har nogen opgørelse over størrelsen. Året 1969, da konkursprivilegiet blev afskaffet, var midt i de skattefrie år, hvor erhvervslivet havde stærkt stigende indtjening og der ikke fandtes arbejdsløshed.

I stedet vælger skatteministeren at oplyse, hvad restancerne var i slutningen af 1974, nemlig skønsmæssigt 730 mio. kr. (Dette skøn er, når man i øvrigt ser på sammenhængen i besvarelserne, med sikkerhed ikke for lavt). 1974 er, som det fremgår ovenfor, ikke et tilfældigt valgt år. Med et (tvivlsomt) skøn fra 1974 som baggrund konkluderer skatteministeren, at restancerne på moms ikke kan antages at være steget voldsomt. Mindretallet mener på denne baggrund, at ministerens svar er vildledende.

3) Det fremgår af besvarelserne, at det ikke er muligt at nægte en erhvervsdrivende at opkræve moms og A-skat for det offentlige eller tvangsafmelde ham, heller ikke selv om den pågældende tidligere er gået konkurs med en stribe selskaber eller i det hele må antages at være en særdeles dårlig betaler. Det offentliges tilgodehavender kan derfor ikke, som det blev gjort under 1. behandling, sammenlignes med andre

erhvervsdrivendes tilgodehavender, for disse har alle mulighed for at foretage kreditværdighedsvurdering, før kredit gives. Typisk er det sådan, at står den pågældende registretet i kreditoplysningsbureauerne, nægter man ham kredit. Det offentlige kan ikke nægte kredit, uanset hvor mange registre den pågældende måtte være optaget i.

Skatteministeren har endelig i sit svar peget på, at der dog er mulighed for at forkorte en virksomheds frist for afregning af A-skat og moms, hvis virksomheden gentagne gange undlader at indbetale rettidigt. Men det oplyses ikke, at denne mulighed formentlig sjældent benyttes. I hvert fald hører det til de helt absolutte undtagelser.

4) Det fremgår af besvarelserne, at: »skatte- og afgiftslovgivningen indeholder ingen strafbestemmelser vedrørende manglende indbetaling af redegjort forfalden moms«. Justitsministeren oplyser, at det næppe kan udelukkes, at særligt grove tilfælde kan henhøre under reglerne om skyldnersvig. Men disse regler har aldrig været brugt.

5) Det fremgår af besvarelserne, at man har lempet praksis på administrationen af strafbestemmelserne i kildeskatteloven for så vidt angår A-skat. Nu skal man ikke have indbetalt A-skat i mindst 6 måneder, og samtidig skal restancen overstige 200.000 kr., før bestemmelserne tages i brug. Det betyder, at selv om et selskab som Nordisk Fjer A/S formentlig har millionrestancer i A-skat, vil bestemmelserne næppe blive taget i anvendelse.

6) Det fremgår af besvarelserne, at hvis blot én kreditor protesterer, kan Told- og Skattestyrelsen ikke optræde som bobestyrer eller kurator. Der er således sikkerhed for, at Told- og Skattestyrelsen ikke kan misbruge bemyndigelser imod øvrige kreditorer.

7) Det fremgår af besvarelserne, at ministeren på trods af lovtæksten og på trods af bemærkningerne »misforstår« forslaget og ser det som et særligt problem, at nogle kreditorer vil undlade at udpege en anden kurator end Told- og Skattestyrelsen, fordi de ikke kan stille den nødvendige sikkerhed. Men forslaget sigter netop på den situation, hvor ingen anden kurator udpeges, fordi ingen af kreditorerne »ønsker at kaste gode kroner efter dårlige«, fordi det må antages, at boet er tomt/tømt. Kan ingen af de øvrige kreditorer stille sikkerhed, eller

ønsker de det ikke for at undgå yderligere tab, bliver der slet ingen bobehandling. Disse kreditors problem er derfor, om der enten slet ikke skal ske bobehandling, eller om Told- og Skattestyrelsen skal gøre det. Det er præcis denne situation og kun den, lovforslaget sigter på, og, som det fremgår af besvarelserne, også kun den situation lovforslaget rammer.

8) Det fremgår af besvarelserne, at den mulighed, som Told- og Skattestyrelsen får med lovforslaget for at indtræde som kurator eller bobestyrer, ikke skaber yderligere muligheder for at afdække økonomisk kriminalitet eller omstødelige dispositioner. Men Told- og Skattestyrelsens konklusion drages på baggrund af boer, der undergives en egentlig bobehandling, og i forhold til disse boer er konklusionen uden tvivl korrekt. Men dette lovforslag sigter på og

rammer netop de boer, der ikke undergives nogen behandling, og det er derfor overraskende, at man på baggrund af boer, der ikke er undersøgt, kan konkludere, at der ikke skabes bedre muligheder for at afdække ulovligheder. I hvert fald savnes et grundlag for denne konklusion.

SF finder ministerens besvarelser mere vildledende end vejledende.

Ændringsforslag

Til § 2

Af udvalget:

1) I *stk. 1* ændres »1. januar 1991« til: »1. juni 1991«.

Dorte Bennedsen (S) Erling Christensen (S) Lise Hækkerup (S) Frank Jensen (S)

Ove Fich (S) Karen Jespersen (S) Ebba Strange (SF) nfm. Gert Petersen (SF)

Nør Christensen (CD) Grove (KF) fmd. Helge Adam Møller (KF) Inge Dahl-Sørensen (V)

Birthe Rønn Hornbech (V) Svend Aage Jensby (V) Tom Behnke (FP)

Niels Helveg Petersen (RV) Inger Stilling Pedersen (KRF)

Udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes besvarelse heraf:

Spørgsmål:

»1. Da konkursprivilegiet i sin tid blev fjernet for skat og afgifter, hvor store var da restancerne til det offentlige på de pågældende områder (oms/moms og A-skat). Beløbet bedes oplyst såvel i faktiske kroner som omregnet til 1991-kroner.

2. I forlængelse af ovennævnte ønskes oplyst, hvor store de omtrentlige restancer var pr. 1. januar 1991 for moms og A-skat.

3. Giver den voldsomme stigning i restancerne i perioden siden slutningen af 60'erne til dato ikke anledning til voldsom bekymring?»

Svar:

Konkursprivilegiet for bl.a. skatter og afgifter blev ophævet ved lov nr. 332 af 10. januar 1969 om ændring af konkursloven.

Skatteministeren har oplyst over for Justitsministeriet, at kildeskattesystemet – og dermed begrebet »indeholdelse af A-skat« – blev indført med virkning for indkomståret 1970. Der findes derfor ikke tal vedrørende A-skat, herunder restancer, for indkomståret 1969. Der findes heller ikke tal for restancerne vedrørende moms i 1969.

Skatteministeren har oplyst, at der i slutningen af 1974 var A-skatte-restancer på ca. 534 mio. kr. og momsrestancer på skønsmæssigt ca. 730 mio. kr. Hvis disse tal korrigeres for udviklingen i forbrugerpriserne, var der i 1991-priser en A-skatte-restance på ca. 1.725 mio. kr. og en momsrestance på ca. 2.362 mio. kr.

Skatteministeren har endvidere oplyst, at A-skatte-restancen pr. 1. januar 1991 udgjorde 1.586 mio. kr., fordelt på 27.732 restanter. Den samlede momsrestance opgøres ikke særskilt, men indgår som den overvejende del af opgørelsesbegrebet »told/afgift«. Den samlede told/afgifts-restance var pr. 1. januar 1991 2.909 mio. kr., fordelt på 52.278 restanter.

Skatteministeren har oplyst, at der på denne baggrund ikke synes at være nogen voldsom

stigning i restancerne. For A-skatte-nes vedkommende er der tale om et mindre fald i de samlede restancer.

Justitsministeriet kan tilføje, at et udvalg under Finansministeriet for nylig har afgivet en beretning med forslag til, hvordan man generelt kan forbedre inddrivelsen af restancer til det offentlige. Disse forslag er for tiden under overvejelse i regeringen.

Spørgsmål:

»4. Er det muligt for det offentlige at foretage en kreditværdighedsvurdering, før man lader en erhvervsdrivende indeholde A-skat eller moms på vegne af det offentlige?

7. Hvilke strafbestemmelser er der knyttet til manglende indbetaling af forfalden indeholdt A-skat, og kan ministeren bekræfte, at bestemmelserne har været administreret stedse mere lempeligt af myndighederne, således at strafbestemmelserne kun sjældent tages i anvendelse?

8. Kan ministeren bekræfte, at der ingen strafbestemmelser er knyttet til manglende indbetaling af redegjort, forfalden moms?»

Svar:

Skatteministeren har over for Justitsministeriet oplyst, at analyser af en virksomheds kreditværdighed primært må bygge på virksomhedens regnskabsmateriale. Dette forudsætter, at virksomheden har været aktiv i en vis periode.

De virksomheder, der registreres i henhold til kildeskatteloven og momsloven, er imidlertid i altovervejende grad nystartede virksomheder. Der vil derfor som regel ikke ved registrering foreligge det regnskabsmateriale, som er nødvendigt for en seriøs kreditværdighedsanalyse.

Skatteministeren har i den forbindelse fremhævet at told- og skattemyndighederne efter reglerne i kildeskatteloven og momsloven er forpligtet til at registrere en virksomhed, hvis virksomheden anmoder om registrering. Selv

om der blev foretaget en kreditværdighedsanalyse, ville myndighederne således ikke efter de gældende regler kunne nægte at registrere virksomheden og dermed forhindre den i at indeholde A-skat og moms.

Skatteministeren har endelig peget på, at en registreret virksomheds frist for afregning af indeholdt A-skat og moms kan forkortes, hvis virksomheden gentagne gange undlader at indbetale A-skat og moms rettidigt. Der er derimod ikke mulighed for at tvangsafmelde virksomheden.

Manglende indbetaling af forfalden, indeholdt A-skat vil efter omstændighederne kunne være omfattet af kildeskattelovens § 74, stk. 1, nr. 2, hvorefter den, der forsætligt eller groft uagtsomt undlader at indbetale indeholdte skatebeløb i rette tid, straffes med bøde. Er forholdet begået med forsæt til at unddrage det offentlige skat, eller foreligger der i øvrigt skærpende omstændigheder, kan straffen stige til hæfte eller fængsel i indtil 2 år.

Skatteministeren har oplyst, at det er rigtigt, at skattemyndighedernes kriterier med hensyn til at overveje, hvorvidt der bør indgives politianmeldelse for overtrædelse af den nævnte bestemmelse i kildeskatteloven, er blevet lempet.

Siden 1988 har man således kun i følgende tilfælde taget op til overvejelse, om der er grundlag for at indgive politianmeldelse for overtrædelse af kildeskattelovens § 74, stk. 1, nr. 2:

- *Enten*, hvis der ikke er indbetalt A-skat i mindst 6 måneder og restancerne i alt overstiger 200.000 kr., *eller*
- hvis der ikke er indbetalt A-skat i mindst 12 måneder og restancerne i alt overstiger 50.000 kr.

Tidligere tog man spørgsmålet om politianmeldelse op i følgende tilfælde:

- *Enten*, hvis der ikke var indbetalt A-skat i mindst 4 måneder og restancerne i alt oversteg 75.000 kr., *eller*
- hvis der ikke var indbetalt A-skat i mindst 12 måneder, uanset restancens størrelse.

Skatte- og afgiftslovgivningen indeholder ingen straffebestemmelser vedrørende manglende indbetaling af redegjort, forfalden moms.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan det næppe udelukkes, at manglende indbetaling af redegjort, forfalden moms i visse særligt grove tilfælde efter omstændighederne vil kunne hen-

føres under skyldnersvigsbestemmelsen i straffelovens § 283, nr. 3, eller under bestemmelsen i straffelovens § 300, stk. 1, nr. 1. Der foreligger imidlertid ikke Justitsministeriet bekendt nogen afgørelser herom i retspraksis.

Spørgsmål:

»Vil lovforslagets tekst ikke betyde, at såfremt blot én kreditor protesterer og er villig til at stille sikkerhed for de med konkursbehandlingen forbundne udgifter, kan Told- og Skattestyrelsen ikke optræde som bobestyrer eller kurator, og vil hermed ikke problemet om Told- og Skattestyrelsens inhabilitet, som var nævnt af flere ordførere ved 1. behandling, være uden betydning?«

Svar:

Efter Justitsministeriets opfattelse indebærer den foreslåede formulering af konkurslovens § 238, stk. 1, 2. og 3. pkt., (lovforslagets § 1, nr. 3), at Told- og Skattestyrelsen ikke kan udpeges som midlertidig bestyrer eller kurator i et af de pågældende konkursboer, såfremt en af de øvrige kreditorer i boet protesterer og stiller sikkerhed for de omkostninger, som er forbundet med konkursbehandlingen.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil bestemmelsen indebære, at kreditorer, som ikke har begæret konkursen, men som med rette eller urette er utrygge ved, at Told- og Skattestyrelsen udpeges som midlertidig bestyrer eller kurator, i nogle tilfælde vil undlade at kræve en anden udpeget, fordi den pågældende kreditor ikke er i stand til at stille den nødvendige sikkerhed.

Adgangen til at gøre en habilitetsindsigelse gældende knyttes således til en økonomisk betingelse, hvilket i sig selv må anses for retssikkerhedsmæssigt meget betænkeligt.

Hertil kommer imidlertid, at den foreslåede regel vil bryde med grundlæggende retssikkerhedsmæssige garantier ved at opstille en hovedregel om, at en enkelt kreditor i et konkursbo efter sin egen begæring udpeges som midlertidig bestyrer eller kurator i dette. Det bemærkes herved, at kurator optræder som »skifterettens forlængede arm« og således upartisk skal varetage alle kreditorers interesser.

Reglen vil således indebære en generel fravigelse af den gældende inhabilitetsregel i konkurslovens § 238, stk. 1, hvorefter kurator, mid-

lertidig bestyrer m.fl. bl.a. ikke må handle i spørgsmål, hvor der »som følge af hans interesse i sagens udfald eller af andre grunde er tvivl om hans upartiskhed«.

Efter Justitsministeriets opfattelse må det vel antages, at denne bestemmelse ikke fuldstændig udelukker, at en kreditor i ganske særlige tilfælde udpeges som (med-)kurator, men der vil i praksis som regel være en sådan risiko for interessemodsætninger mellem kreditorerne, at skifteretten bør undlade at udpege eller forkaste kreditorernes valg af den pågældende, jf. reglerne i konkurslovens § 113.

På denne baggrund må Justitsministeriet nære afgørende betænkeligheder ved den foreslåede regel.

Spørgsmål:

»Hvilket behov vil der være for, at Told- og Skattestyrelsen skal stille sikkerhed for de med konkursbehandlingen forbundne afgifter, når bobestyrer eller kurator er samme styrelse?«

Svar:

Efter konkurslovens § 27, stk. 1, hæfter den eller de, der har begæret konkurs (konkursrekvirenten) for de omkostninger, der er forbundet med konkursbehandlingen, såfremt der ikke er tilstrækkelige midler i boet.

Efter konkurslovens § 27, stk. 2, skal skifteretten altid kræve sikkerhedsstillelse for de nævnte omkostninger, medmindre disse utvivlsomt kan dækkes af boets midler.

»Hvis der ikke med sikkerhed er tilstrækkelige midler i boet, kan skifteretten kun undlade at kræve sikkerhedsstillelse, hvis særlige hensyn til skyldneren eller en kreditor taler for det. Denne mulighed anvendes i praksis, hvor konkursrekvirenten er en af skyldnerens ansatte, som har løn eller feriepenge til gode.

I praksis fastsætter skifteretterne sikkerhedsstillelsen til et rundt beløb, idet det som regel er vanskeligt på forhånd at fastslå, hvor mange midler der er i boet, og hvor store omkostninger der kan blive tale om.

Normalt anvendes en del af sikkerhedsstillelsen som arbejdskapital for bostyret, der løbende og ofte med kort varsel skal kunne afholde udlæg af forskellig art.

Kravet om sikkerhedsstillelse har endvidere medført, at konkursbegæring, der alene indgives med det formål at presse skyldneren til at

betale netop den pågældende kreditor, synes at forekomme yderst sjældent i praksis.

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at der fortsat vil være behov for, at Told- og Skattestyrelsen som konkursrekvirent stiller sædvanlig sikkerhed, selv hvis styrelsen – som efter lovforslaget – samtidig er kurator. Justitsministeriet må endvidere nære betænkeligheder ved at behandle kreditorerne forskelligt i denne relation.

Det tilføjes, at skatteministeren og Kammeradvokaten – der repræsenterer told- og skattemyndighederne i disse sager – over for Justitsministeriet har oplyst, at kravet om sikkerhedsstillelse ikke giver anledning til nogen som helst problemer i praksis.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, at det offentlige ofte undlader at erklære et selskab konkurs, fordi det offentlige derigennem vil pådrage sig udgifterne til kurator/bobestyrer m.v.?«

Svar:

Justitsministeriet går ud fra, at det med spørgsmålet ønskes oplyst, om Told- og Skattestyrelsen ofte undlader at begære et selskab konkurs for ikke at risikere at skulle betale udgifterne til kuratorsalær m.v.

Skatteministeren har herom oplyst, at Told- og Skattestyrelsen som altovervejende hovedregel kun indgiver konkursbegæring i tilfælde, hvor alle øvrige inddrivelsesmidler har vist sig forgæves.

Endvidere indgives konkursbegæring kun i tilfælde, hvor en konkurs kan antages at tjene et reelt formål, herunder at hindre stigning af A-skatte- og momsrestancer gennem virksomhedens fortsatte drift.

Told- og Skattestyrelsen undlader ikke at indgive konkursbegæring alene med den begrundelse, at dette ville kunne pådrage det offentlige udgifter til konkursbehandlingen.

Spørgsmål nr. 10:

»Kan ministeren oplyse, om der hos Told- og Skattestyrelsen er en forventning om, at kunne man konkursbehandle selskaber, ville dispositioner kunne ekstingveres, ulovligheder og kreditorsvig bringes frem i lyset i større omfang end for nærværende?«

Spørgsmål nr. 11:

»Vil forslaget nedbringe økonomisk kriminalitet, kreditorsvig m.v.?«

Svar:

1. Skatteministeren har oplyst, at Told- og Skattestyrelsen over for ham har tilkendegivet, at forslagets bestemmelse om, at told- og skattemyndighederne skal kunne indtræde som kurator eller bobestyrer, efter styrelsens opfattelse ikke bevirker, at der skabes bedre muligheder end hidtil for gennem kurator- eller bobestyrerhvervet at afdække omstødelige dispositioner, økonomisk kriminalitet m.v.

Skatteministeren har oplyst, at han kan tiltræde Told- og Skattestyrelsens opfattelse, og har herved henvist til, at det efter de gældende regler i konkurslovens kapitel 13 bl.a. er kurators opgave at foretage en undersøgelse af omstødelige og ugyldige dispositioner, ligesom kurator har pligt til at indgive politianmeldelse om strafbare forhold, som han konstaterer under konkursbehandlingen.

2. Under hensyn til de regler om bostyrets pligter, som også skatteministeren har henvist til, finder Justitsministeriet intet grundlag for at antage, at lovforslaget vil medvirke til at nedbringe økonomisk kriminalitet, kreditorsvig m.v.

Det bemærkes herved, at skifteretten efter reglerne i konkurslovens § 113 efter omstændighederne vil kunne forkaste kreditorernes valg af kurator, såfremt skifteretten har anled-

ning til at tro, at den pågældende ikke er i stand til at varetage sine pligter på forsvarlig måde.

Spørgsmål:

»Kan ministeren bekræfte, at Told- og Skattestyrelsen råder over den fornødne sagkundskab til at kunne optræde som bobestyrer/kurator i den type boer, lovforslaget sigter på? I store komplicerede boer vil andre kreditorer normalt hindre Told- og Skattestyrelsen i at optræde som bobestyrer/kurator.«

Svar:

1. Skatteministeren har oplyst, at Told- og Skattestyrelsen har meddelt ham, at told- og skattemyndighederne ikke har medarbejdere, der er i besiddelse af den fornødne uddannelse, praktiske erfaring og ekspertise til varetagelse af hvervet som kurator eller bobestyrer. Told- og skattemyndighederne har i praksis søgt Kammeradvokatens bistand i de tilfælde, hvor man har ønsket særlig indflydelse på bobehandlingen.

2. Efter Justitsministeriets opfattelse kan der ikke siges noget sikkert om, hvorvidt kreditorer i store og komplicerede konkursboer oftere vil være utrygge ved, at Told- og Skattestyrelsen udpeges som midlertidig bestyrer eller kurator end kreditorer i små boer.

Det bemærkes imidlertid, at der i såvel store som små boer vil kunne være kreditorer, som afholder sig fra at protestere, fordi de ikke er i stand til at stille den sikkerhed for omkostninger, som kræves efter lovforslaget.